

Procesy stochastyczne z zastosowaniami.

Kolokwium numer 1. Zestaw A. 24 listopada 2015 r.

Zadanie 1. (10 punktów) Niech $\{S_k: k \geq 0\}$ będzie symetrycznym błędzeniem losowym startującym w zerze. Oblicz prawdopodobieństwo, że błędzenie to będzie spełniać jednocześnie następujące warunki:

$$S_k > -2 \text{ dla } 2 \leq k \leq 2n,$$

$$S_{2n} = 2,$$

$$S_k > 2 \text{ dla } 2n < k < 4n,$$

$$S_{4n} = 8.$$

Zadanie 2. (20 punktów) Na płaszczyźnie siedzi mucha w punkcie $(0, k)$, $k = 3$, przy czym pierwsza współrzędna oznacza czas a druga położenie. Mucha w kolejnych momentach czasu zachowuje się w następujący sposób: nie zmienia swojego położenia z prawdopodobieństwem $p = \frac{1}{2}$, przechodzi o jeden w górę z prawdopodobieństwem $q = \frac{1}{6}$ i o 1 w dół z prawdopodobieństwem $r = \frac{1}{3}$. Obserwujemy spacer muchy do momentu gdy osiągnie ona położenie $N = 4$ lub osiągnie położenie zerowe $N = 0$.

a) Oblicz prawdopodobieństwo, że mucha osiągnie położenie $N = 4$.

b) Oblicz średni czas trwania spaceru muchy.

Zadanie 3. (20 punktów) Niech $\{Z_n: n \geq 0\}$ będzie procesem gałęzkowym takim, że Z_1 ma rozkład $P(Z_1 = k) = \frac{1}{ek!}$ dla $k = 0, 1, 2, \dots$

a) Znajdź funkcję generującą dla Z_1 i Z_2 .

b) Znajdź wartość oczekiwaną zmiennej losowej Z_n i wariancję zmiennej losowej Z_1 .

c) Oblicz prawdopodobieństwo wymarcia populacji.

d) Oblicz $P(T = 3)$, gdzie T — moment wyginięcia populacji ($T = \min\{n \geq 0: Z_n = 0\}$).

Procesy stochastyczne z zastosowaniami.

Kolokwium numer 1. Zestaw B. 24 listopada 2015 r.

Zadanie 1. (10 punktów) Niech $\{S_k: k \geq 0\}$ będzie symetrycznym błędzeniem losowym startującym w zerze. Oblicz prawdopodobieństwo, że błędzenie to będzie spełniać jednocześnie następujące warunki:

$$S_k > -2 \text{ dla } 2 \leq k \leq 2n,$$

$$S_{2n} = 4,$$

$$S_k > 4 \text{ dla } 2n < k < 4n,$$

$$S_{4n} = 6.$$

Zadanie 2. (20 punktów) Na płaszczyźnie siedzi mucha w punkcie $(0, k)$, $k = 1$, przy czym pierwsza współrzędna oznacza czas a druga położenie. Mucha w kolejnych momentach czasu zachowuje się w następujący sposób: nie zmienia swojego położenia z prawdopodobieństwem $p = \frac{1}{2}$, przechodzi o jeden w górę z prawdopodobieństwem $q = \frac{1}{3}$ i o 1 w dół z prawdopodobieństwem $r = \frac{1}{6}$. Obserwujemy spacer muchy do momentu gdy osiągnie ona położenie $N = 3$ lub osiągnie położenie zerowe $N = 0$.

a) Oblicz prawdopodobieństwo, że mucha osiągnie położenie $N = 3$.

b) Oblicz średni czas trwania spaceru muchy.

Zadanie 3. (20 punktów) Niech $\{Z_n: n \geq 0\}$ będzie procesem gałęzkowym takim, że Z_1 ma rozkład $P(Z_1 = k) = \frac{2^k}{e^{2k}}$ dla $k = 0, 1, 2, \dots$

a) Znajdź funkcję generującą dla Z_1 i Z_2 .

b) Znajdź wartość oczekiwaną zmiennej losowej Z_n i wariancję zmiennych losowych Z_1 i Z_2 .

c) Oblicz $P(T = 2)$, gdzie T — moment wyginięcia populacji ($T = \min\{n \geq 0: Z_n = 0\}$).